

Riigihangete töögrupp MEMO 16.05.2022

Töögrupi otsused:

- 1) Hindade indekseerimist on väga vaja ja ITL teeb riigile ettepaneku selle rakendamiseks.
- 2) Võtame aluseks tarbijahinnaindeksi kui kõige lihtsama, universaalsema ja kättesaadavama.

Sõnastusettepanek tarkvaraarenduse tüüplepingu üldtingimustesse:

„Kui lepingu sõlmimisest on möödunud 12 kalendrikuud, on täitjal on õigus tõsta (*muuta?*) tasu sellele eelnenud kvartali tarbijahinnaindeksi võrra. Uus tasu fikseeritakse järgmiseks 12-ks kalendrikuuks, misjärel on täitjal õigus taas rakendada eelmises lauses sätestatud tasu tõstmise õigust.“

NB! Muuta on vaja tüüplepingu üldtingimuste p 8.2, mis praegu sätestab, et tasu ei ole seatud sõltuvusse inflatsioonist, tööjõu või muude vahendite kallinemisest või mistahes muudest teguritest ning tasu võib muuta üksnes poolte kirjaliku kokkuleppega õigusaktides lubatud juhtudel ja korras.

Põhjendused, miks see kasutusele võtta:

- Praktikas on levinud 4-aastased raamlepingud, samas 4 aastaga muutub väga palju, mis tähendab, et viimasel kahel aastal pole keegi enam nõus tööd tegema ja minihanked luhtuvad, projektid jäävad pooleli. See tähendab hankijatele kohustust uus hange läbi viia ja kulutada sellele oma ressursse.
- Indekseerimine on laialt levinud praktikas. Eestis kasutatakse seda teistes sektorites. EL-is kasutatakse ka IKT hangetes. See on hea toon riigihanke õiguses.
- Hankija võit seisneb ka sellest, et ta ei saa kohe alguses kõrgeid pakkumised, kuhu ettevõtted on oma riskid sisse kalkuleerinud.
- Inflatsiooni arvestamine hindades on õigustatud.

Rahandusministeeriumi seisukoht (22.03.2022 juhiseist): *Juhul kui hankija soovib tulevikus hankelepingut mingite konkreetsete asjaolude ilmnemisel (nt elektrihinna tõus, inflatsioon) muuta, siis on see võimalik ka juhul kui hankija on riigihanke alusdokumentides näinud ette sellise hankelepingu muutmise aluse, mis vastab RHS § 123 lg 1 p-is 2 märgitule. Võimalik on ette näha nn indekseerimistingimus, mille puhul lähtutakse hankelepingu hinna korrigeerimisel mõnest konkreetsest indeksist (nt tarbijahinna indeks, ehitushinnaindeks vms).*

Kuidas ellu viia:

- Klausel tarkvaraarenduse tüüplepingusse
- Soovitusena sisse parimatesse praktikatesse
- Tellijate harimine nii laiematel koolitustel kui 1:1 ITL-i kohtumistel

- Otsida hankija, kes oleks nõus selle eeskujuna kasutusele võtma. RIK, SMIT, RMIT?
- Kommunikatsioon: arvamusartikkel teemal kuidas vältida nn zombi-lepinguid, hinnad peavad olema indekseeritud ja siis on see mure lahendatud.